

Europaforum Norra Sveriges position om den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2013

Europaforum Norra Sverige består av ett nätverk mellan politiker på lokal, regional, nationell och europeisk nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. Syftet är att öka kunskapen och medvetenheten om politiken på EU-nivå men framförallt öka engagemanget i utformning av EU-politiken i de avseenden den berör norra Sverige.

Europaforum Norra Sverige vill lämna följande synpunkter på utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken, CAP, efter 2013.

Varför en gemensam jordbrukspolitik i EU?

Europaforum Norra Sverige anser att en hållbar global livsmedelsförsörjning och en kraftfull satsning på energiomställning från fossila bränslen ställer stora krav på EU:s framtida jordbrukspolitik. Vi anser att följande globala effekter ska genereras av en gemensam jordbrukspolitik. Väsentlig förbättring av marknadstillträdet, väsentlig reducering av handelsstörande jordbruksstöd, minskning av alla former av exportstöd med målet att de avskaffas, politiken får inte missgynna u-länderna. Att garantera de kollektiva nyttigheterna är en förutsättning för smart och hållbar tillväxt för alla.

I ett EU-perspektiv är en gemensam jordbrukspolitik en förutsättning territoriell sammanhållning och för uthålligt bruk av mark i hela unionen – även i områden med sämre struktur- klimat- och demografiförhållanden (Less Favoured Areas). Gemensamt finansierade åtgärder för att möjliggöra produktion som är lämplig för områden motsvarande nuvarande LFA-stöd är angeläget. Stödet för mindre gynnade områden ska utformas med varje regions specifika förutsättningar som grund.

Vilka mål ska jordbrukspolitiken ha och hur ska det finansieras?

Europaforum Norra Sverige anser att målen med den gemensamma jordbrukspolitiken ska vara:

- Levande landsbygd i hela unionen
- God, nyttig och säker mat
- Välmående djur
- Biologisk mångfald
- Hållbart bruk av mark och vatten.

Vi anser att följande ska omfattas av gemensam finansiering:

- Kollektiva nyttigheter
- Produktionsstöd till hållbar produktion i mindre gynnade områden (LFA-områden)
- Rådgivning.

Vi anser att den väsentligaste uppgiften för gemensamma jordbrukspolitiken är att leverera så kallade kollektiva nyttigheter, det vill säga livsmedelstrygghet och säkra livsmedel, biodiversitet och ekosystemtjänster samt landskaps- och kulturmiljöer.

Vi ser jordbrukets kollektiva nyttigheter som en förutsättning för god hälsa och positiv livsmiljö för regionens invånare. Säkra livsmedel och tillgång till rekreerande miljöer är en avgörande faktor för vår hälsa.

Att garantera de kollektiva nyttigheterna är också en förutsättning för social, ekonomisk och miljövänlig tillväxt. Jordbruket med sin geografiska spridning och sin platsbundna produktion ger grundförutsättningar för landsbygdens utveckling. För våra regioner som är extremt beroende av turism som ekonomisk tillväxtgenerator är lokalt producerade, säkra livsmedel och ett tilltalande landskaps och kulturmiljö avgörande för den framtida utvecklingen.

Framtida jordbrukspolitik måste på ett smart sätt samspela med sammanhållningspolitiken för att resurser för landsbygdsutveckling och sammanhållningspolitiken effektivt ska förstärka varandra.

Varför bör jordbrukspolitiken göras om?

Europaforum Norra Sverige anser att i ett globalt perspektiv är det angeläget med en jordbrukspolitik som inte utesluter andra länder från marknader och därmed också möjliggör deras matförsörjning och landsbygdsutveckling.

I ett EU-perspektiv måste alla politikområden samverka bättre än idag för att uppnå bästa möjliga måloppfyllelse. Landsbygdspolitik, hälsopolitik, sammanhållningspolitik, miljöpolitik, jordbrukspolitik, energipolitik och territoriell agenda är alla verktyg för hållbar utveckling och måste samverka bättre för att uppfylla en agenda för smart och hållbar tillväxt för alla – Europa 2020. Det vill säga - mindre sektorspolitik och mera sammanhållen, övergripande planering.

En ny jordbrukspolitik behöver tydligare fokusering på värdet av kollektiva nyttigheter och tydligt formulerade mål för ett fortsatt jordbruk även i de mindre gynnade områdena i unionen. I den kontexten krävs en omfördelning av de medel som en ny jordbrukspolitik kommer att disponera – från direktstöd till stöd till kollektiva nyttigheter och stöd till mindre gynnade områden.

Vilka verktyg behövs för framtidens jordbrukspolitik?

Europaforum Norra Sverige anser att de verktyg som krävs för politikens genomförande är:

- lagstiftning (djurskydd, livsmedelsinformation, miljöskydd)
- gemensam finansiering
- information (kommunikation med allmänheten)
- rådgivning

Vi vill påminna om.....

Europaforum Norra Sverige vill påminna om att i Lissabonfördraget, artikel 174 understryks

”att särskild uppmärksamhet skall riktas mot regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom de nordligaste regionerna med mycket låg befolkningstäthet, gränsregioner och bergsregioner”.

Med den rättsliga grunden vill vi påpeka att den kommande jordbrukspolitiken för områden som omfattas av artikel 174, måste utformas så att särskilt stöd utformas för produktionsgrenar som kräver mycket foderråvara och mycket betesmark.

I områden med sämre struktur- klimat- och demografiförhållanden behövs stimulans av produktion som är lämplig för området motsvarande nuvarande LFA-stöd. Basen i jordbruket är möjligheten att upprätthålla en jordbruksproduktion.

Stödet för mindre gynnade områden ska utformas med varje regions specifika förutsättningar som grund. För att möjliggöra en territoriell sammanhållningspolitik måste den regionala politiska nivån inflytande över utformning och tillämpning av stöden, öka. Detta för att få bästa möjliga anpassning och samordning med andra politikområden.

Bättre Dialog

Europaforum Norra Sverige anser att dialogen mellan region - nation och gemenskapen måste utvecklas. Flernivåstyret är en avgörande faktor för att hitta varje regions tillväxtpotential. Metoden att arbeta i en kontext av Lissabonstrategi - nationell strategi - regional strategi har gett regionerna möjlighet att ta ansvar för hela gemenskapens utveckling. En liknande metod för jordbrukspolitikens utformning och genomförande anser vi nödvändig för att de önskade resultaten ska uppnås.

Vi vill i detta sammanhang påpeka vikten av att den regionala politiska nivån deltar även i utformningen och verkställigheten av de gemensamma politikområden som omfattas i den nya jordbrukspolitiken, till exempel hur stödet till kollektiva nyttigheter utformas liksom LFA-stöden.

2010-10-18

Europaforum Norra Sverige

Jens Nilsson (s), Jämtland
Ewa-May Karlsson (c), Västerbotten
Robert Forsberg (s), Norrbotten
Erik Bergkvist (s), Västerbotten
Kent Ögren (s), Norrbotten
Mona-Lisa Norrman (v), Jämtland
Tomas Andersson (c), Jämtland
Glenn Nordlund (s), Västernorrland
Harriet Classon (s), Västerbotten
Jonny Lundin (c), Västernorrland
Brith Fäldt (v), Norrbotten
Benny Eriksson (s), Västernorrland